

PANDEMIA DE CORONAVIRUS (COVID-19) – LISTĂ DE VERIFICARE Recomandări PGEU (Pharmaceutical Group of European Union)

Stimați colegi,

Conștientizăm că în prezent vă confrunțați cu solicitări numeroase de informații precum și îndrumare din partea propriilor dvs. membri. În această listă de verificare am sintetizat cele mai utile informații practice pentru farmaciștii comunitari și câteva sugestii pentru activitățile de “advocacy” adresate autorităților naționale. Aceste informații vor fi actualizate regulat pe baza evoluției situației. Menționăm că Agenția Europeană a Medicamentelor ne-a informat că este pe deplin disponibilă pentru a răspunde la orice întrebare practică pe care o puteți avea.

A) Ce pot face farmaciștii comunitari pentru a-și susține pacienții, pentru a-și proteja personalul și pentru a diminua presiunea asupra sistemului de sănătate:

Protejarea personalului:

- Reglementați fluxul de pacienți și limitați numărul de pacienți din farmacie în același timp
- Păstrați distanța minimă de 1 metru între pacienți (puneți semne adecvate cum ar fi “Păstrați distanța” pentru a informa pacienții)
- Mențineți distanța minimă de 1 metru între pacient și farmacist, de exemplu prin extinderea mesei de eliberare (*counter*)
- Mențineți distanța minimă de 1 metru între personalul farmaciei
- Oferiți vizitatorilor posibilitatea de a-și dezinfecta mâinile la intrarea și la ieșirea din farmacie
- Dacă este necesar, adoptați facilitățile de protecție utilizate în turele de noapte pentru a evita contactul cu posibii pacienți infectați
- Recomandați pacienților simptomatici, eventual infectați, să nu viziteze farmacia, ci mai degrabă să trimită pe altcineva să colecteze medicamentele sau să dea un telefon farmaciei pentru a discuta diferite opțiuni precum livrarea la domiciliu
- Purtați echipamente de protecție personală dacă sunt disponibile, precum halate, mănuși și măști pentru față. În unele țări, ecrane de protecție sunt plasate pe masa de eliberare (*counter*) a farmaciei

- Mențineți circulația cât mai scăzută posibil de la oficină la depozit (back-office) și invers
- Introduceți dezinfectarea periodică a mâinilor pentru personal
- Asigurați o instruire adecvată
- Monitorizați îndeaproape starea de sănătate a personalului, cu o atenție sporită la simptomele infecției cu COVID-19
- Asigurați curățarea și dezinfectarea adecvată a tuturor suprafețelor
- Consolidați gestionarea deșeurilor medicale

Asigurarea stocurilor

- Desemnați un farmacist care să administreze procurarea și distribuirea medicamentelor esențiale (antivirale, antipiretice și analgezice, corticosteroizi etc.)
- Nu încurajați pacienții care încearcă să facă provizii întrucât acest comportament poate înrăutăți problema deficitului

Identificarea, administrarea și raportarea cazurilor suspecte de COVID-19

- Identificați cazurile potențiale cât mai repede cu putință
- Izolați pacientul, consultați un specialist pentru a determina dacă pacientul este cu risc de COVID-19
- Evitați contactul fizic direct, inclusiv examinarea fizică și expunerea la secreții respiratorii
- Preveniți potențiala transmisie a infecției în rândul celorlalți pacienți și personalului
- Urmați protocoalele emise de autoritățile naționale în cazul în care aveți motive să credeți că pacientul ar putea fi infectat cu COVID-19
- Odată ce cazul suspectat a fost transferat într-o unitate medicală, camera în care pacientul a fost izolat și orice zonă posibil contaminată precum toaletele trebuie curățate/decontaminate folosind produse și proceduri adecvate

Producerea dezinfectantelor

- Urmați îndrumările OMS pentru producerea dezinfectantelor (*hand rub formulations*):
https://who.int/gpsc/5may/Guide_to_Local_Production.pdf

Livrare la domiciliu:

- Facilitați livrarea la domiciliu pentru pacienții care nu se pot deplasa la farmacie.

Informarea pacienților

- Asigurați-vă că postere informative sunt afișate astfel încât acestea să fie vizibile înainte ca pacienții să intre în farmacie.
- Îndreptați atenția pacienților spre surse oficiale de informație (Ministerul Sănătății și alte autorități medicale la nivel național).

Planificarea continuității afacerii

- Stabiliți planuri pentru continuitatea afacerii și identificați roluri și acțiuni specifice care ar putea sprijini administrarea cererii locale, asigurându-vă de colaborarea cu farmaciile învecinate și echipele locale multidisciplinare.
- Atunci când e posibil și aplicabil, împărțiți personalul în echipe fixe de lucru pentru a garanta expunerea mai puținor oameni în cazul contactării virusului de unul dintre membrii echipei.
- Adresați posibilele deficite de personal prin implicarea studenților de la facultățile de farmacie și prin facilitarea schimbului voluntar de personal între farmacii

B) Ce pot face asociațiile de farmaciști comunitari pentru a-și sprijini membrii?

- Solicitați autorităților naționale să livreze în farmacii: mănuși, halate și măști protectoare
- Încercați să cooperați cu Crucea Roșie sau alte organizații naționale pentru a asigura livrări la domiciliu pacienților care nu pot ajunge la farmacie și folosiți-vă de canalele de comunicare pentru a aduce la cunoștință publicului larg numerele la care pot suna în caz de nevoie
- Solicitați Ministerului Sănătății să asigure continuitatea îngrijirii prin valorificarea la maximum a sferei de aplicare a practicii farmaceutice. Aceasta poate include: extinderea criteriilor pentru aprovizionarea în circumstanțe excepționale pentru a ajuta persoanele vulnerabile și/sau fără acces facil la un doctor (de exemplu: rețete, livrări la

domiciliu pentru medicamente eliberate pe bază de rețetă), adaptarea legislației naționale astfel încât să le permită farmaciștilor să diminueze deficitul de medicamente prin aprovizionarea aceluiași medicament din surse alternative autorizate, schimbarea concentrației pentru același medicament, substituția generică, substituția terapeutică, prepararea unei forme farmaceutice, importarea medicamentului dintr-o altă țară

- Diseminați mesajele autorităților sanitare naționale prin intermediul tuturor canalelor de comunicare atât publicului larg cât și farmaciștilor
- Afișați postere la intrarea în farmacii despre măsurile de protecție adecvate farmaciilor comunitare.